

Representantforslag nr. 120

(2007–2008)

fra stortingsrepresentantene Torbjørn Hansen, Ivar Kristiansen og Elisabeth Aspaker

Dokument nr. 8:120 (2007–2008)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torbjørn Hansen, Ivar Kristiansen og Elisabeth Aspaker om å bedre kvotefleksibiliteten for havfiskeflåten

Til Stortinget

BAKGRUNN

Fiskerinæringen er en viktig distriktsnæring, og dermed en bærebjelke for verdiskaping og arbeidsplasser langs kysten. Næringen er betydelig i norsk sammenheng, og foreløpige tall fra St.meld. nr. 13 (2007-2008) om gjennomføring av råfiskloven og fiskeeksportloven i 2005 og 2006 side 20 viser at det ble eksportert 2,2 milliarder tonn sjømat til en verdi av 37 mrd. kroner i 2007.

Det fremkom i St.prp. nr. 1 (2007-2008) kapittel 4 (Fiskeri- og kystdepartementet) at det i de siste årene har vært en betydelig reduksjon av antall fiskeindustribedrifter, blant annet som følge av svak lønnsomhet. Spesielt har reduksjonen av filetbedrifter vært stor. Utviklingen har medført at antall sysselsatte i hvitfiskindustrien anslås å være redusert med ca. 3 000, eller 46 prosent, i perioden 1995–2005. Det er derfor viktig å sørge for at industrien har trygghet for sikre og jevne leveranser. Norsk Nærings- og Nytelsesmiddelarbeiderforbund uttalte i brev av 5. desember 2007 til Fiskeri- og kystdepartementet at:

"NNN blir kontaktet av mange av våre medlemmer som sliter med hyppige permitteringer, kombinert med store sesongmessige variasjoner. Forbundet ser med bekymring på den negative utviklingen i antall permitteringer i fiskeindustrien, noe som også har rammet Aker Seafoods anlegg i Nordland og Finnmark, spesielt på Nordkyn."

I en henvendelse til Fiskeri- og kystdepartementet av 9. april 2008 har Fiskebåtredernes Forbund bedt om at dagens slumpfiskeordning forbedres etter at et enstemmig styre har behandlet saken på vegne av havfiskeflåten.

I Dagens Næringsliv kunne man den 26. april 2008 lese at det ifølge Aker Seafoods i fjor stod fisk for 0,5 mrd. kroner ufisket i Norge. Tallet for 2005 var ifølge Fiskebåtredernes Forbund minst 500 mill. kroner bare når det gjaldt torsk, hyse og sei, jf. Fiskebåtrederen nr. 1 2006. Økt fleksibilitet kan bidra til at kvotene utnyttes bedre, med økt lønnsomhet, flere arbeidsplasser og mer skatteinntekter som resultat. Særlig har oppgangen i bunkerspriser den siste tiden gjort det viktig å kunne drive et rasjonelt fiske.

Økt kvotefleksibilitet vil også ha gunstige virkninger for miljøet. Et mer rasjonelt fiske vil redusere utslippene av skadelige miljøgasser fra fiskeflåten, og dermed bidra til at fiskerinæringen kan ta sitt sektoransvar for de nasjonale klimareduksjonene.

Den såkalte slumpfiskeordningen er regulert av forskrift om strukturkvoteordning mv. for havfiskeflåten av 4. mars 2005 nr. 193. Forskriften er hjemlet i lov om saltvannsfiske mv. § 5a om spesielle kvoteordninger. Slumpfiskeordningen er nærmere regulert i forskriftens § 15.

Ordningen gjelder bare for de såkalte regulerte fiskeslagene som er opplistet i forskriftens § 3. For torsketrålflåten gjelder dette torsk, hyse og sei nord for 62°N, for ringnotflåten gjelder det norsk vårgytende sild, nordsjøsild, makrell, lodde, brisling og kolmule, for grønlandsrekeflåten gjelder det reker ved Grønland, for seitrålflåten gjelder det sei nord for 62°N og sei sør for 62°N, for havfiskefartøy som fisker med konvensjonelle redskap gjelder det torsk, hyse og sei nord for 62°N og for den pelagiske trålflåten og for nordsjøtrålflåten gjelder det makrell, lodde, norsk vårgytende sild og nordsjøsild.

Videre gjelder ordningen bare for fiske med fartøy som tilhører en fartøygruppe nevnt i forskriftens § 1. Ifølge forskriftens § 1 gjelder forskriften for fartøy som har torsketrålkonsesjon, ringnotkonsesjon, adgang til å delta i reketrålfisket ved Grønland, seitrålkonsesjon, adgang til å delta i gruppen for havfiskefartøy som fisker med konvensjonelle redskap eller som har pelagisk trålkonsesjon og nordsjøtrålkonsesjon.

Ordningen går ut på at etter 1. oktober kan inntil 20 pst. av kvotene av de fiskeslag som er omfattet av ordningen og som er tildelt for fiske med et fartøy som er omfattet av ordningen, tillates fisket med et annet fartøy som er omfattet av forskriften og som tilhører samme rederi, samarbeidende eller sammen sluttede rederi eller enbåtsrederi som inngår en bindende treårskontrakt om samarbeid.

Det er et vilkår i forskriftens § 15 annet ledd, om at fartøyet eller fartøyene som ikke skal nyttes i fiske etter vedkommende fiskeslag, må tas ut av alt fiske under norsk og utenlandsk flagg for resten av vedkommende år. For fartøy i industritrålgruppen, jf. forskriftens § 1 bokstav f, er kravet at fartøyet eller fartøyene tas ut av alt fiske under norsk og utenlandsk flagg mens fiske etter første ledd pågår.

Slumpfiskeordningen bør vurderes styrket på flere måter. For eksempel kan prosentandelen av kvote-

ne som kan overføres, heves fra 20 pst. Videre kan startdatoen for slumpfiskeordningen flyttes eller differensieres. I en henvendelse til Fiskeri- og kystdepartementet av 9. april 2008 har Fiskebåtredernes Forbund vist til at det for fisket etter lodde i Barentshavet, lodde ved Island/Jan Mayen og kolmule er uhensiktsmessig å benytte 1. oktober som skjæringsdato. Forbundet foreslo derfor at ordningen kan tas i bruk den 1. mars i loddefisket i Barentshavet, 1. februar i loddefisket ved Island/Jan Mayen og 15. mars i fisket etter kolmule. Ordningen kan også styrkes ved at det avgivende fartøy kan fortsette å fiske regulerte kvoter som er gjenstående, slik at fartøyet som avgir kvoter ikke må ligge stille resten av året slik dagens ordning krever.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen om å bedre slumpfiskeordningen i havfiskeflåten slik at det blir mulig å fiske mer miljøvennlig og at de tildelte kvotene kan utnyttes bedre og mer effektivt.

22. mai 2008